

Punt 7. : Financiële situatie met
betrekking tot de gemeentelijke
begraafplaatsen

Aan de raad

Samenvatting:

In 2013 hebben wij op de gemeentelijke begraafplaatsen een nieuw systeem van grafrechttermijnen ingevoerd. Dat betekent dat inwoners en/of hun nabestaanden graven voor een bepaald aantal jaren 'kopen'. Om de tarieven voor de verschillende termijnen vast te stellen, hebben wij in 2013 op de praktijk gebaseerde aannames gedaan. Die aannames blijken nu niet helemaal te kloppen, waardoor het financiële beheer van de begraafplaatsen bijgesteld moet worden.

Om dat goed te doen, stellen wij u een aantal maatregelen voor, waaronder het loslaten van 90% kostendekkendheid van de tarieven en het verlagen van het tarief voor begraven voor onbepaalde termijn.

Opdracht:

In de raadsvergadering van 8 november 2016 heeft Wethouder Walder toegezegd terug te zullen komen op de financiële situatie rond de gemeentelijke begraafplaatsen (kenmerk 16int04097).

Aanleiding:

Het afgelopen jaar moesten wij, zowel bij de Burap (€ 88.000,-) als bij de najaarsrapportage (€ 50.000,-), vaststellen dat er minder aan begrafenisleges was binnengekomen dan was begroot. Daarmee voldeden wij niet aan het uitgangspunt dat 90% van alle kosten via de leges moeten worden afgedekt en is er sprake van een structureel tekort.

Doelstelling:

Inzicht geven in de kosten en de baten van de gemeentelijke begraafplaatsen en een oplossing geven voor de tekorten op de begroting van de begraafplaatsen.

Voorgestelde oplossingen:

In 2016 blijken de baten fors achter te blijven bij begroting. Hierdoor is een fors bedrag afgeeraamd bij zowel de burap als najaarsrapportage.

Uit nadere analyse is gebleken dat er twee oorzaken zijn voor de onbalans op de begroting:

1. Er waren minder begrafenissen en de aantallen begrafenissen per jaar fluctueren fors, tussen 2010 en 2016 schommelden de aantallen tussen 197 (2013) en 137 (2016).
2. Er werd minder vaak gekozen voor het begraven voor onbepaalde termijn dan in 2013 werd aangenomen.

Lasten

De lasten zijn relatief stabiel gebleven (zie tabel 1). In 2012 is de nieuwe begraafplaats in gebruik genomen, waardoor de onderhoudskosten in de afgelopen periode zijn gestegen. De kosten stegen tussen 2012 en 2016 met tien procent, ofwel een kleine € 40.000,--. In de tariefsberekening van 2013 is uitgegaan van een kostenstijging van € 100.000,-- door ingebruikname van de nieuwe begraafplaats. De kosten stijgen minder hard dan in eerst instantie was verwacht. Dit is de resultante van het beleid om de nieuwe begraafplaats gefaseerd in gebruik te nemen.

	Werkelijk 2012	Werkelijk 2013	Werkelijk 2014	Werkelijk 2015	Werkelijk 2016
Beheerskosten					
<i>Diverse lasten</i>	45.900	56.900	83.300	56.700	62.600
<i>Onderhoudskosten</i>	19.600	20.900	25.500	32.200	43.800
Kapitaallasten & Rente	90.200	93.700	92.800	89.900	84.800
Doorbelasting kostenplaatsen (loonkosten + overige kosten)	267.300	262.800	261.500	260.700	267.200
TOTAAL	422.900	434.400	463.200	439.500	458.400
Baten (werkelijk)	294.800	391.400	374.200	404.300	300.100
Kostendekkendheid	70%	90%	81%	92%	65%

Tabel 1: Lasten en baten begraafplaats. (Bron: Financiën)

Een groot gedeelte van de lasten is niet direct beïnvloedbaar; 20% bestaat uit kapitaallasten, circa 60% bestaat uit doorbelaste kosten (loonkosten en overhead) en het overige deel zijn onderhoudskosten. De vraag is of minder begrafenissen zullen leiden tot minder kosten. Gelet op voorgaande verdeling lijkt dat niet zo te zijn. Immers, het reguliere onderhoud van de begraafplaatsen gaat gewoon door.

Kostendekkendheid

Om te voldoen aan de 90% kostendekkendheid, zoals vastgesteld door de raad in 2013, zouden de tarieven moeten stijgen met 15 tot 20%. Die stijging neemt toe als het aantal begrafenissen blijft dalen. De kosten, die waarschijnlijk gelijk blijven of licht zullen stijgen, moeten dan namelijk worden gedekt door een afnemend aantal begrafenissen.

Dit vinden wij niet wenselijk, vooral omdat de huidige tarieven van de gemeente Hellendoorn ten opzichte van andere gemeentes (zie bijlage 2) nu in de middenmoot liggen. Wanneer onze tarieven met meer dan 15% stijgen, worden ze één van de hoogste, in vergelijking met andere gemeentes. Daarmee dreigen wij in een neerwaartse spiraal te belanden: mensen kiezen voor kortere (want goedkopere) grafrechttermijnen of voor crematie, waardoor de onbalans tussen kosten en inkomsten alleen maar groter wordt.

Daarom stellen wij u voor de kostendekkendheid als uitgangspunt los te laten. In plaats daarvan passen wij de tarieven jaarlijks aan de inflatie aan. De indexering voor 2017 bedraagt 0,9%.

Daarnaast stellen wij u voor het tarief voor het grafrecht voor onbepaalde tijd met € 2.000,-- te verlagen. De in 2013 gedane aanneme van het aantal grafrechten voor onbepaalde tijd is zeker niet uitgekomen. Mogelijk kan verlaging van het tarief leiden tot wat meer vraag naar het begraven voor onbepaalde tijd.

Wanneer de tarieven losgekoppeld zijn van het kostendekkendheidspercentage, kan de raad eenvoudiger een tarievenbeleid voeren. Aan de lastenkant blijven wij, zoals gebruikelijk, een scherpe budgetbewaking voeren. Wij zullen jaarlijks in de begroting wel aangeven wat het kostendekkendheidspercentage is. Ook zullen wij monitoren dat de kostendekkendheid op begrotingsbasis niet boven de 90% uitkomt.

Het totale nadeel van de aanpassing van de baten begrafenisleges is voor 2017 € 59.500,--.

Het voorgaande is verwerkt in onderstaande tabel 2.

Opbouw nadeel baten begrafenisleges 2017:	
Primitieve begroting 2017	405.000
Verwachte opbrengst nav de nieuwe verwachte aantallen	345.400
Nadeel begroting 2017	59.500

Tabel 2: Opbouw begrafenisleges 2017. (Bron: Financiën)

In tabel 3 zijn met de nieuwe aannames (gebaseerd op langjarig gemiddelde) en huidige tarieven, de baten doorgerekend. Dit betekent dat de 90% kostendekkendheid wordt losgelaten en de baten reëel worden begroot op het langjarig gemiddelde.

Consequenties meerjarenbegroting 2017-2021:					
	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>
Begroot lasten	317.213	337.544	328.455	328.601	329.413
Heffing en inning begrafenisleges	8.500	8.500	8.500	8.500	8.500
Overhead	98.000	98.000	98.000	98.000	98.000
Totaal lasten	423.713	444.044	434.955	435.101	435.913
Baten op basis van nieuwe aannames	345.439	345.439	345.439	345.439	345.439
Huidige baten in begroting	405.003	422.072	407.648	409.059	412.814
Nadeel baten	59.564	76.633	62.209	63.620	67.375

Tabel 3: Consequenties meerjarenbegroting 2017- 2021. (Bron: Financiën)

Burger en overheidsparticipatie:

N.v.t.

Communicatie:

Na besluitvorming zullen wij via de daarvoor geschikte kanalen onze inwoners informeren. Website, brochure begraafplaats e.d. zullen worden aangepast.

Effecten meten:

N.v.t.

Planning:

In 2020 het beleid opnieuw evalueren.

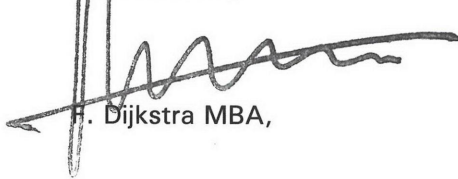
Concept Besluit:

- Het kostendekkendheidspercentage van 90 % los te laten.
- De aannames waarop de begrote baten zijn gebaseerd, aan te passen naar de aantallen die gebaseerd zijn op langjarige gemiddeldes.
- De huidige termijnen en de tarieven voor begraven en grafrechttermijnen en bijplaatsen urnen gelijk te laten blijven, op het tarief voor begraven voor onbepaalde tijd na. Op basis hiervan worden de budgetten voor de inkomsten leges afgeraamd met € 60.000,-- in 2017 tot € 67.000,-- in 2021. Voorgesteld wordt om dit nadeel mee te nemen in de Burap 2017 en de autonome ontwikkelingen bij de begroting 2018.
- De tarieven in de komende jaren te indexeren met de inflatiecorrectie. De indexering voor 2017 bedraagt 0,9%.
- Het tarief 2017 voor het begraven voor onbepaalde tijd te verlagen met € 2.000,-- tot € 8.375,--.

Nijverdal, 18 april 2017

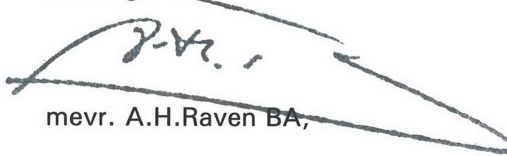
Burgemeester en Wethouders van Hellendoorn,

De secretaris,

H. Dijkstra MBA,

de burgemeester,

mevr. A.H. Raven BA,

Advies commissie(s):

De commissie grondgebied stemt ermee in dat het voorstel als hamerstuk wordt voorgelegd aan de raad van 20 juni 2017.

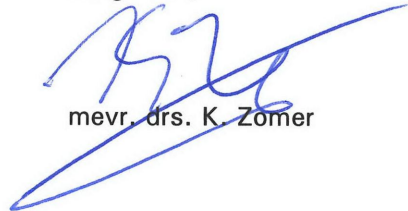
Nr. 17INT01161

Nijverdal, 20 juni 2017

Aldus besloten,

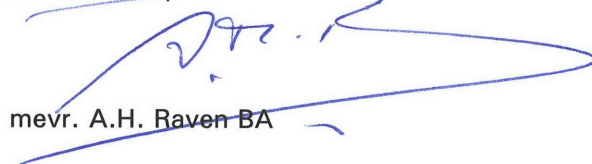
De raad van Hellendoorn,

De griffier,

mevr. drs. K. Zomer

de voorzitter,

mevr. A.H. Raven BA

Bijlagen:

1. Overzicht begraafplaatscijfers gemeente Hellendoorn (17int00866)
2. Tarievenvergelijk overige gemeenten (17int00864)
3. Groenonderhoud begraafplaatsen (17int00865)